

CURRÍCULUM

ES

MU

TERCEIRO ESO

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Bloque de materias específicas

Música

Introdución

A música, como ben cultural e como linguaxe e medio de comunicación non verbal, constitúe un elemento con gran valor na vida das persoas; ademais, favorece o seu desenvolvemento integral, intervén na súa formación emocional e intelectual, a través do coñecemento do feito musical como manifestación cultural e histórica, e contribúe ao afianzamento dunha postura aberta, reflexiva e crítica no alumnado.

Na actualidade, a música constitúe un dos principais referentes de identificación da mocidade. Co desenvolvemento tecnolóxico multiplicáronse as canles de acceso ás cada vez máis numerosas fontes de cultura musical, así como aos seus diversos xeitos de creación e interpretación, a través de vehículos que forman parte da súa vida cotiá, como internet, os dispositivos móbiles, os reprodutores de son e os videoxogos. Ademais, fomenta o desenvolvemento da percepción, a sensibilidade estética, a expresión creativa e a reflexión crítica.

A materia de Música contribúe ao desenvolvemento de valores como o esforzo, a constancia, a disciplina, a toma de decisións, a autonomía, o compromiso, a asunción de responsabilidades e o espírito emprendedor, innovador e crítico, que contribúen ao desenvolvemento integral da persoa. A práctica musical mellora a memoria, a concentración, a atención, a psicomotricidade, o control das emocións, a autoestima, as habilidades para enfrontarse a un público ou a capacidade para traballar en grupo. A música potencia o desenvolvemento de capacidades como a comunicación oral e escrita, o pensamento matemático ou o coñecemento tecnolóxico e científico, que axudan á adquisición das competencias, ademais de procurar un ensino integral e axudar na maduración do alumnado novo.

Transcendendo estes valores estéticos, propios da competencia de conciencia e expresións culturais, o alumnado aprenderá actitudes de cooperación e traballo en equipo ao formar parte de diversas agrupacións nas que cadaquén asumirá diferentes papeis para poder interpretar música en conxunto. Por outra parte, é interesante fomentar actitudes emprendedoras que acheguen o alumnado ás diferentes profesións no ámbito musical e non musical.

Esta materia fomenta as actividades colaborativas ao integrar os/as estudantes nun grupo, fomentando o intercambio de ideas, o respecto entre iguais, a integración, a creatividade, o coñecemento doutros contextos e o desenvolvemento da intelixencia emocional.

O estudo desta materia parte dos coñecementos previos adquiridos polo alumnado na educación primaria e do seu desenvolvemento evolutivo, afondando con elementos que, dado o seu nivel de abstracción, deben abordarse neste momento de desenvolvemento do alumnado.

Entre outros, é obxectivo desta materia dotar os alumnos e as alumnas dun vocabulario que permita a descrición de fenómenos musicais, unha comprensión da linguaxe musical como medio de expresión artística, unha sensibilidade cara á expresión musical e o entendemento da música como un fenómeno imbricado na historia e na sociedade. Tamén se lle outorga un papel importante á análise das obras musicais, entendendo que se pode levar a cabo en distintos niveis de profundidade.

Os elementos do currículo básico organizáronse en catro bloques, moi relacionados entre si, que comparten múltiples elementos: "Interpretación e creación" integra a expresión instrumental, vocal e corporal coa improvisación e a composición musical, o que permitirá ao alumnado participar da música dunha forma activa; "Escoita" pretende crear a primeira actitude fundamental cara a esta arte e dotar o alumnado das ferramentas básicas para gozar dela a través da audición e a comprensión do feito musical; "Contextos musicais e culturais" relaciona a música coa cultura e a historia, dá a coñecer o valor do patrimonio musical español e galego, e ensina a identificar o estilo e as características distintivas da música que delimitan cada período histórico básico; e finalmente, "Música e tecnoloxías" pretende abranguer o coñecemento e a práctica da interacción entre música e

novas tecnoloxías. Estes aspectos teñen especial importancia debido á proximidade que as tecnoloxías teñen na vida cotiá do alumnado, polo que se pretende xerar unha vinculación entre a linguaxe tecnolóxica que utiliza habitualmente e a música dentro da aula.

Xa como remate, vese necesario resaltar a importancia do uso dunha metodoloxía adecuada a este enfoque curricular, que posibilite que o alumnado sexa protagonista da súa propia aprendizaxe, traballando de xeito colaborativo, onde a práctica e a vivencia do feito musical sexa real e relevante para o alumnado, para a comunidade educativa e para o contorno social.

Música. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Interpretación e creación				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Repaso dos elementos da representación gráfica da música. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Distinguir e utilizar os elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; notas adicionais, clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.1.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; notas adicionais, clave de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Textura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Analizar e comprender o concepto de textura e recoñecer, a través da audición e a lectura de partituras, os tipos de textura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.2.1. Recoñece, comprende e analiza tipos de textura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Procedementos compositivos e formas de organización musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer os principios básicos dos procedementos compositivos e as formas de organización musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.3.1. Comprende e identifica os conceptos e os termos básicos relacionados cos procedementos compositivos e os tipos formais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ c ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Experimentación e práctica das técnicas do movemente e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemente, e a interpretación dun repertorio variado de danzas. ▪ B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. ▪ B1.6. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común. ▪ B1.7. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión. ▪ B1.8. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movemente na realización de producións audiovisuais. ▪ B1.9. Fomento da sensibilidade estética desenvolvida a través da comprensión e interiorización da música. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Amosar interese polo desenvolvemento das capacidades e as habilidades técnicas como medio para as actividades de interpretación, aceptando e cumprindo as normas que rexen a interpretación en grupo, e achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.4.1. Amosa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA

Música. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Amosar interese polas actividades de composición, e improvisación e amosar respecto polas creacións dos seus compañeiros e das súas compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.5.2. Amosa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ g ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Práctica, creación, memorización e interpretación de pezas musicais en grupo, aprendidas a través da lectura de partituras con diversas formas de notación. ▪ B1.12. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participar activamente e con iniciativa persoal nas actividades de interpretación, asumindo diferentes papeis, intentando concertar a súa acción coa do resto do conxunto, achegando ideas musicais e contribuíndo ao perfeccionamento da tarefa en común. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.6.1. Practica, crea, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos, épocas históricas e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.6.3. Amosa apertura e respecto cara ás propostas do profesor/a e dos compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Explorar as posibilidades de distintas fontes e obxectos sonoros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.7.1. Amosa interese polas paisaxes sonoras que nos rodean e reflexiona sobre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB1.7.2. Investiga de forma creativa acerca das posibilidades sonoras e musicais dos obxectos sonoros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA
Bloque 2. Escoita				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos e das agrupacións vocais e instrumentais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificar e describir os instrumentos e voces e as súas agrupacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.1.3. Explora e descubre as posibilidades da voz e os instrumentos, e a súa evolución ao longo da historia da música. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA

Música. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada. ▪ B2.3. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición e na análise de obras musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Ler e analizar distintos tipos de partituras no contexto das actividades musicais da aula como apoio ás tarefas de audición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.2.1. Le e analiza partituras como apoio á audición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Aplicación de estratexias de atención, audición interior, memoria comprensiva e anticipación durante a interpretación e a creación musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Valorar o silencio como condición previa para participar nas audicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l ▪ n ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e as composicións realizadas na aula. Interese por coñecer músicas de distintas características e por ampliar as propias preferencias musicais. ▪ B2.6. Música en vivo: concertos e outras manifestacións musicais, da propia cultura musical e de outras. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Recoñecer auditivamente e determinar a época ou a cultura á que pertencen distintas obras musicais, interesándose por ampliar as súas preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.4.1. Aмосa interese por coñecer músicas doutras épocas e culturas, comparando e contrastando as novas músicas coñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.4.2. Recoñece e sabe situar no espazo e no tempo músicas de diferentes culturas e épocas históricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc. ▪ B2.8. Valoración da audición como forma de comunicación e como fonte de coñecemento e enriquecemento intercultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar e describir, mediante o uso de distintas linguaxes (gráfica, corporal ou verbal), algúns elementos e formas de organización e estruturación musical (ritmo, melodía, textura, timbre, repetición, imitación e variación) dunha obra musical interpretada en vivo ou gravada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.5.1. Describe de xeito pormenorizado os diferentes elementos das obras musicais propostas usando distintas linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.5.2. Utiliza recursos con autonomía como apoio ao análise musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB2.5.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
Bloque 3. Contextos musicais e culturais				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria. ▪ B3.4. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Realizar exercicios que reflectan a relación da música con outras disciplinas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB3.1.1. Expresa contidos musicais e relacións con épocas da historia da música e con outras disciplinas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB3.1.2. Recoñece e interpreta manifestacións da danza identificando e explicando con linguaxe técnica adecuada a época histórica á que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Música. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.3. Distingue e explica as diversas funcións que cumpre a música na sociedade ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> l n ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores e compositoras, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio galego como da música occidental en xeral e doutras culturas. B3.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Demostrar interese por coñecer músicas de distintas características, épocas e culturas, e por ampliar e diversificar as propias preferencias musicais, adoptando unha actitude aberta e respectuosa. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer música de diferentes épocas e culturas como fonte de enriquecemento cultural e satisfacción persoal, elaborando algún proxecto de investigación e exposición 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> b f ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Recoñecemento e localización nas coordenadas espazo-temporais das manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical galego, occidental e doutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Relacionar as cuestións técnicas aprendidas coas características das épocas da historia musical. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.3.1. Relaciona as cuestións técnicas aprendidas vinculándoas ás épocas da historia da música correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> n 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Épocas da historia da música: características principais, autores/as significativos/as, audicións con apoio de partitura e interpretación de pezas ou fragmentos das distintas épocas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Distinguir, situar e caracterizar as grandes épocas da historia da música. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.4.1. Distingue e sitúa temporalmente ás épocas da historia da música e as tendencias musicais. MUB3.4.2. Examina e explica con criterio musical a relación entre os acontecementos históricos, o desenvolvemento tecnolóxico e a música na sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSC CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> h n g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valorar a asimilación e empregar algúns conceptos musicais básicos necesarios á hora de emitir xuízos de valor ou falar de música. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.5.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais. MUB3.5.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL
<ul style="list-style-type: none"> g n e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Aмосar interese e actitude crítica pola música, os concertos en vivo e as propostas musicais, valorando os seus elementos creativos e innovadores ao longo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> MUB3.6.1. Utiliza diversas fontes de información para indagar sobre as novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións. MUB3.6.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA

Música. 3º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 4. Música e tecnoloxías				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical. ▪ B4.2. Aplicación de diferentes técnicas de gravación para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais. ▪ B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical. ▪ B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e na gravación de pezas musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar con autonomía os recursos tecnolóxicos dispoñibles, demostrando un coñecemento básico das técnicas e dos procedementos necesarios para gravar, reproducir, crear, interpretar música e realizar sinxelas producións audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical. ▪ MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Utilizar de maneira funcional os recursos informáticos dispoñibles para a aprendizaxe e a indagación do feito musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MUB4.2.1. Utiliza con autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA